

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNOG MINISTARSTVA RADA I SOCIJALNE POLITIKE

za 2018. godinu

Broj: 01-02-06-14-1-1856-6/18

Sarajevo maj 2019. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU	4
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	5
1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CILJ I OBIJAM REVIZIJE	5
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	5
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	8
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	9
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA	9
6.1.1	Rashodi, izdaci i finansiranje	9
6.1.1.1	Plate i naknade troškova zaposlenih	9
6.1.1.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	9
6.1.1.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	10
6.1.1.4	Kapitalni transferi	17
6.2	BILANS STANJA	19
6.2.1	Kratkoročna potraživanja i razgraničenja	19
6.2.2	Stalna sredstva	19
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	20
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	20
8.	JAVNE NABAVKE	20
9.	OSTALI NALAZI	21
9.1	IT REVIZIJA U DOMENU IMPLEMENTACIJE I ODRŽAVANJA IT SISTEMA	21
9.2	PROJEKTI FINANSIRANI KREDITNIM I GRANT – SREDSTVIMA	23
9.3	NADZOR NAD REALIZACIJOM KAPITALNIH TRANSFERA IZ PRETHODNIH GODINA	23
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	23
IV	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	25
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2018. godinu	26
	Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine	29

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva rada i socijalne politike (u daljem tekstu: Ministarstvo)** koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2018. godine, račun prihoda i rashoda, izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji Ministarstva prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2018. godine, izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Više stvorene obaveze u odnosu na planirani Budžet FBiH za 2018. godinu prema Federalnom zavodu PIO/MIO po osnovu priznatog posebnog staža za pripadnike oružanih snaga u iznosu od 3.921.949 KM i obaveze po osnovu porodične penzije u iznosu od 1.769.907 KM, nisu evidentirane na poziciji rashoda i obaveza u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, što je imalo za posljedicu manje iskazane rashode i obaveze izvještajnog perioda (tačka 6.1.1.3.1 Izvještaja);
2. U Godišnjim finansijskim izvještajima iskazana je imovina u iznosu od 539.778 KM za koju Ministarstvo ne posjeduje dokaze o vlasništvu, niti je u posjedu iste, što je imalo za posljedicu da su stalna sredstva precijenjena za navedeni iznos (tačka 6.2.2 izvještaja).

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI 30 – Etičkim kodeksom kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- Obaveze po sudskim presudama i izvršnim rješenjima iz radnog odnosa u iznosu 380.651 KM, po Instrukciji Federalnog ministarstva finansija o načinu za postupanje po osnovu pravosnažnih sudskih presuda i rješenja o izvršenju iz radnog odnosa zaposlenih u Ministarstvu, iskazane su na poziciji razgraničenih rashoda (tačka 6.2.3 Izvještaja).

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prevare ili greške kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Ministarstva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena kao i povezanih objava izvršenih od strane rukovodstva.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za 2018. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2018. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Tekući transferi neprofitnim organizacijama u iznosu 1.171.000 KM i kapitalni transferi u iznosu 700.000 KM, dodijeljeni su bez jasno utvrđenih i mjerljivih kriterija, što nije u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2018. godinu, niti se može potvrditi opravdanost kontinuiranog finansiranja ustanova socijalne zaštite u FBiH. Takođe, nisu u potpunosti provedeni postupci praćenja i evaluacije namjenskog utroška sredstava doznačenih transfera (tačke: 6.1.1.3.4 i 6.1.1.4 Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI 30 – Etičkim kodeksom kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **U prethodnom periodu Savezu invalida FBiH odobrena su sredstva na ime realizacije projekta izgradnje „Tvornice urinara i mokraćnih kesa sa priključcima“ u iznosu 650.000 KM. Međutim, ni u revidiranoj godini nije prezentirana dokumentacija da je projekat završen (tačka 9.3 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 27.05.2019. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl.oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
- Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2018. godinu;
- Budžet FBiH za 2018. godinu;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom;
- Zakon o penzijsko i invalidskom osiguranju;
- Zakon o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno - oslobodilačkog rata.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Ministarstvo je osnovano Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave¹ i isto vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti FBiH koji se odnose na oblasti socijalne zaštite, rada, penzijsko i invalidskog osiguranja i to: politiku rada i zapošljavanja, radne odnose i prava iz radnog odnosa; zaštitu na radu; penzijsko-invalidsko osiguranje; međunarodne konvencije u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, ugovore i bilateralne sporazume iz oblasti rada i zapošljavanja; socijalnu sigurnost i solidarnost, zaštitu civilnih žrtava rata; zaštitu osoba sa invaliditetom; zaštitu porodica, usvojenje i starateljstvo i druge poslove utvrđene zakonom.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, uređen je način rada i rukovođenja Ministarstvom, te opis radnih mjesta službenika i namještenika. Istim su sistematizovana radna mjesta za 99 izvršilaca, bez ministra i to: šest rukovodećih, 58 ostalih državnih službenika, 32 namještenika i tri savjetnika ministra. Budžetom je planirano 87 zaposlenika, a na dan 31.12.2018. godine u Ministarstvu je bilo 80 zaposlenih.

Ministarstvom rukovodi ministar Vesko Drljača, koji je imenovan 28.10.2015. godine.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Marka Marulića broj 2.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2018. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od oktobra 2018. godine do marta 2019. godine, s prekidima.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured) je izvršio finansijsku reviziju Ministarstva za 2017. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima, uz skretanje pažnje. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Ministarstvo je postupilo u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o poduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identificiranih u revizijskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da se nisu preduzele odgovarajuće mjere u skladu sa planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Internim pisanim procedurama propisan je način obavljanja nadzora nad namjenskim utroškom sredstava kapitalnih transfera;

¹ „Službene novine FBiH“ broj: 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 61/06 i 48/11.

- 2) Donesen je Plan integriteta prema Akcionom planu za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije 2016.-2019. godine;
- 3) Poduzete su aktivnosti u skladu sa zakonskim propisima u vezi povrata nenamjenskog utroška sredstava Transfera za organizacije civilnih invalida;
- 4) Postupci javnih nabavki provodili su se u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama za godinu za koju su budžetom odobrena sredstva.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, većim dijelom uspostavljen je sistem finansijskog upravljanja i kontrole, međutim isti nije implementiran;
- 2) Nastavljene su započete aktivnosti na povratu nenamjenski utrošenih sredstava doznačenih za izgradnju Tvornice urinara i mokraćnih kesa sa priključcima, međutim iste nisu okončane;
- 3) Nastavljene su aktivnosti na osiguranju dokumentacije o vlasništvu i posjedu građevina na osnovu koje je izvršeno evidentiranje stalnih sredstava u Glavnoj knjizi trezora i iskazano u finansijskim izvještajima, međutim iste ne predstavljaju vjerodostojan dokaz o vlasništvu i posjedu;
- 4) Ministarstvo poduzima aktivnosti u cilju povrata neosnovano isplaćenih naknada korisnicima transfera za neratne invalide, međutim za znatan iznos sredstava još uvijek nije izvršen povrat;
- 5) Ministarstvo u saradnji sa ostalim nadležnim organima i institucijama kontinuirano poduzima aktivnosti na osiguranju primjene zakonskih i drugih propisa kojima su regulisana novčana primanja civilnih žrtava rata;
- 6) Kontinuirano se radi na aktivnostima kako bi svi kantoni i općine koristile SOTAC V2 za obradu svih naknada koje isplaćuju, međutim iste nisu okončane;
- 7) Poduzete su aktivnosti na osiguranju funkcionalnosti sistema SOTAC V2 za evidenciju obrade spiskova za isplatu i stvarnih isplata naknada u svrhu osiguranja adekvatnog izvora podataka za jedinstveni registar, međutim iste nisu okončane;
- 8) Proces izgradnje vlastitih IT kapaciteta još nije završen;
- 9) Implementacija jedinstvenog registra gotovinskih naknada pojedincima isplaćenih u FBiH na koje se ne uplaćuju doprinosi i izrada plana aktivnosti sa jasnim odgovornostima učesnika i rokovima završetka i osiguranju provođenje istog je u toku.

Nerealizovane preporuke

- 1) Poduzeti aktivnosti na uspostavljanju odgovarajuće pomoćne evidencije korisnika prava na penzije po povoljnijim uslovima koje se finansiraju iz Budžeta FBiH, a isplaćuje Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, u dijelu uspostavljanja kontrole i praćenja ostvarivanja utvrđenih prava;
- 2) Uskladiti godišnji i mjesečni iznos otplate duga, kako bi se utvrđena obaveza izmirila u propisanom roku shodno Zakonu o izmirenju obaveza FBiH prema Federalnom zavodu za PIO;
- 3) Preispitati osnovanost kontinuiranog planiranja i izvršavanja kapitalnih transfera ustanovama socijalne zaštite u FBiH, obzirom da je finansiranje istih uređeno Zakonom o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH;
- 4) Preispitati opravdanost formiranja radnih tijela za koje članovi istih ostvaruju pravo na naknadu i zaposlenici su Ministarstva, a posebno za poslove iz nadležnosti Ministarstva;
- 5) Obračun poreza i doprinosa nastalih po osnovu nesamostalne djelatnosti za zaposlenike Ministarstva vršiti na način propisan članom 27. Zakona o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima;
- 6) Ugovorima o djelu obuhvatati izvršenje onih poslova koji shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji nisu utvrđeni kao redovni poslovi i zadaci zaposlenih Ministarstva i shodno zakonskim propisima zaključivati jednokratno na određeno vrijeme za tačno definisane poslove;

- 7) Isplate mjesečnih naknada za rad članovima Ekonomsko socijalnog vijeća za teritoriju FBiH i administrativno – tehničkom osoblju vršiti shodno Odluci o naknadama članovima Ekonomsko socijalnog vijeća za teritoriju FBiH i administrativno – tehničkom osoblju;
- 8) Pravosnažne sudske presude evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda i obaveza u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH;
- 9) Izvršiti uvid u dokumentaciju vezano za stalna sredstva (objekte) i istu evidentirati shodno Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike;
- 10) Provesti cost-benefit analizu modela održavanja i podrške sistema SOTAC;
- 11) U saradnji sa Federalnim zavodom za PIO/MIO osigurati korištenja potrebnih izvještaja IS istog, a u vlastitim evidencijama korisnika prava implementirati automatske kontrole kojim će se osigurati zakonsko korištenje prava.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Postupci javnih nabavki putem e-aukcije su planirani, ali nisu vršeni u revidiranoj godini, zbog čega nije mogla biti izvršena ocjena utvrđivanja cijena navedenih u tehničkoj specifikaciji u skladu sa članom 8. stav 3. Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja e-aukcije.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole, koji zavisi od kontrolnog okruženja, procjene rizika, uspostavljenih adekvatnih kontrolnih aktivnosti, informacija i komunikacija unutar ministarstva i prema vani i praćenju i procjeni uspostavljenog sistema istih.

Ministarstvo je usvojilo značajan broj interni akata i procedura u cilju uspostave sistema internih kontrola. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, uređen je način rada i rukovođenja, kao i opis radnih mjesta za obavljanje poslova i zadataka. Istim Pravilnikom predviđeno je osam organizacijskih jedinica, a u okviru istih organizuju se unutrašnje organizacijske jedinice.

Ministarstvo raspolaže bitnim bazama podataka iz kojih se generišu isplate krajnjim korisnicima, a u toku je uspostava novog registra korisnika neoporezivih novčanih naknada. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u Jedinici za internu reviziju nije predviđen niti jedan od internih revizora iz IT oblasti. Obzirom na značajne izdatke koji se odnose na održavanje SOTAC baze, Pravilnikom bi trebalo predvidjeti uspostavu jedinice ili dopunu neke od postojećih jedinica koja bi obavljala poslove održavanja SOTAC baze, što bi rezultiralo smanjenjem izdataka za tekuće održavanje računarske opreme i troškove izbora dobavljača za održavanje SOTAC baze. Na taj način bi se osigurala funkcionalna informatička podrška.

Ocjenjivanje državnih službenika i namještenika, kao i ranije, nije vršeno shodno članu 33. Zakona o državnoj službi u FBiH i članu 34. Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH² i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³, Ministarstvo je imenovalo koordinatore za finansijsko upravljanje i kontrolu, te koordinatore organizacijskih jedinica. Mapa procesa donesena je 29.12.2017. godine, kojim su definisani i uspostavljeni osnovni poslovni procesi, kao i Postupak dodjele sredstava putem transfera i subvencija i kontrole namjenskog utroška sredstava od 26.04.2018. godine u skladu sa Smjernicama o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH⁴. U skladu sa istim Zakonom, ministar je 20.03.2018. godine donio Pravilnik o sistemu internih kontrola, kojim je uređen sistem finansijskog upravljanja i kontrole rada i poslovanja zasnovanih na standardima interne kontrole, kako bi se

² „Službene novine FBiH“, broj: 38/16

³ „Službene novine FBiH“, broj: 6/17

⁴ „Službene novine FBiH“, broj: 15/18

osiguralo zakonito i učinkovito ostvarivanje ciljeva i misije Ministarstva. Krajem 2018. godine donesena je Strategija upravljanja rizicima. Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole dostavljen je Federalnom ministarstvu finansija.

Naši nalazi, ukazuju da se nisu u potpunosti primjenjivali doneseni interni akti pri dodjeli, praćenju i evaluaciji tekućih i kapitalnih transfera. Takođe, sistem internih kontrola u pojedinim slučajevima je nezadovoljavajući, i to u dijelu: neblagovremeno poduzetih aktivnosti na planiranju i obezbjeđenju sredstava shodno izmjeni zakonskog propisa za finansiranje transfera za PIO, izvještavanja - sačinjavanja obrazloženja s posebnim osvrtom na odstupanja realizovanih transfera u odnosu na planirana sredstva, evidentiranja dospjelih obaveza na propisanim pozicijama rashoda i obaveza, usaglašavanja potraživanja koja se odnose na neosnovane isplate civilnim žrtvama rata i iskazivanja imovine bez odgovarajuće knjigovodstvene isprave. Takođe, Pravilnik o reprezentaciji i poklonima iz 2012. godine nije u skladu sa Uredbom o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama.

Za ostale navedene nedostatke u funkcionisanju sistema internih kontrola date su odgovarajuće preporuke u dijelovima Izvještaja u kojima su šire obrazložene navedene aktivnosti.

Bez obzira što je utvrđen značajan napredak u funkcionisanju internih kontrola, isti još uvijek nije uspostavljen u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti je sačinjena i dostavljena Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa članovima 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- ***Nastaviti aktivnosti na uspostavljanju i implementaciji sistema finansijskog upravljanja i kontrole shodno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.***

Interna revizija

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva organizovana je Jedinica interne revizije u kojoj je od sistematizovana četiri, internu reviziju obavljao samo načelnik službe Jedinice interne revizije, a od decembra 2018. godine izvršen je prijem višeg referenta operatera na pomoćnim poslovima.

Načelnik Jedinice za internu reviziju je sačinio Strateški plan za period 2018.-2020. godina i godišnji plan rada za 2018. godinu, te godišnji izvještaj o radu interne revizije u FBiH, koji je dostavljen Centralnoj Harmonizacijskoj Jedinici u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH. Tokom 2018. godine obavljeno je sedam revizija, pet planiranih i dvije neplanirane (ad hoc) revizije. **Interni revizor je vršio nadgledanje, praćenje i identifikovanje nepravilnosti i predlaganje mjera za njihovo otklanjanje. Međutim, nadležni sektori nisu poduzeli sve potrebne aktivnosti u cilju otklanjanja utvrđenih propusta i nepravilnosti, što se potvrđuje i činjenicom da je od ukupno datih 54, provedeno samo 30 preporuka.**

Prevenција korupcije

Plan integriteta donesen je u novembru 2018. godine u skladu sa Strategijom za borbu protiv korupcije 2016. -2019. FBiH. Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije izvršila je analizu Plana integriteta Ministarstva, te konstatovala da je dokument usaglašen sa Smjernicama za izradu i provođenje planova integriteta u institucijama BiH.

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžetom FBiH za 2018. godinu Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 448.489.269 KM, što je za 1.485.453 KM manje u odnosu na budžetski zahtjev. Odobrena sredstva se odnose na: tekuće transfere i druge tekuće rashode 443.174.327 KM, tekuće izdatke 3.784.942 KM, kapitalne transfere 1.200.000 KM i kapitalne izdatke 330.000 KM.

Ministarstvo je u zakonskom roku Federalnom ministarstvu finansija uputilo budžetski zahtjev za 2018. godinu u iznosu 449.974.722 KM.

Ministarstvo je izvršilo preraspodjelu sredstava 24.09.2018. godine u okviru pozicija tekućih izdataka u iznosu 25.000 KM, kao i 25.12.2018. godine koja je odobrena od strane Federalnog ministarstva finansija u iznosu 12.599.982 KM. Istom su povećane pozicije transfera koje se odnose na zakonske transfere po članu 36. Zakona o PIO (9.215.746 KM), Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca odbrambeno-oslobodilačkog rata (3.360.673 KM), te Zakonu o službi u Vojsci FBiH (23.564 KM). Odlukom Vlade FBiH odobrena su sredstva tekuće rezerve u iznosu 150.000 KM, u svrhu finansiranja troškova izgradnje Centra za autizam u Tuzli.

Izveštaj o realizaciji Godišnjeg plana i programa rada Ministarstva za 2018. godinu dostavljen je 09.01.2019. godine Federalnom zavodu za programiranje razvoja, a ne i Generalnom sekretarijatu Vlade FBiH kako je propisano članom 22. Uredbe o planiranju rada i izvještavanju o radu Vlade FBiH, federalnih ministarstva i institucija.

Godišnji računovodstveni izvještaji za 2018. godinu, Ministarstvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u zakonski utvrđenom roku. **Ministarstvo nije sačinilo obrazloženje izvršenja budžeta sa posebnim osvrtom na odstupanja transfera u odnosu na planirana sredstva, kako je propisano članom 30. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Nije sačinjena informacija o značajnom povećanju sredstava shodno Zakonu o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno – oslobodilačkog rata, te drugi relevantni podaci koje je u saradnji sa Federalnim zavodom za PIO/MIO bilo neophodno obrazložiti, jer je isto imalo za posljedicu stvaranje viših obaveza, koje nisu ni priznate na poziciji rashoda i obaveza shodno Zakonu o budžetima u FBiH.**

Preporuka:

- ***Prilikom izvještavanja, sačinjavati godišnji računovodstveni izvještaj u skladu sa odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.***

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2018. godinu, iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 442.923.630 KM, što u odnosu na operativni budžet 448.639.269 KM predstavlja ostvarenje od 98,7 %.

Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući transferi i drugi tekući rashodi (99,05%), plate, naknade i doprinosi (0,52 %), kapitalni transferi (0,26 %), izdaci za materijal, sitni inventar i usluge (0,14 %) i izdaci za nabavku stalnih sredstava (0,03 %).

6.1.1.1 Plate i naknade troškova zaposlenih

Bruto plate i naknade plata sa 31.12.2018. godine iskazani su u iznosu od 1.871.870 KM. Obračun plata i naknada vrši se u skladu sa zakonskim i drugim propisima i internim aktima.

Naknade troškova uposlenih iskazane su u iznosu od 277.304 KM, i odnose se na naknade za topli obrok 137.833 KM, prijevoz s posla i na posao 49.581 KM, regres za godišnji odmor 35.681 KM, otpremnine zbog odlaska u penziju 18.965 KM, pomoć u slučaju smrti 13.980 KM, naknade za odvojeni život i smještaj 10.750 KM, pomoć u slučaju bolesti 8.766 KM i pomoć teže invalidnosti 1.748 KM.

Isplate naknada vršene su u skladu sa podzakonskim aktima koji regulišu pojedine vrste naknada.

6.1.1.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu 628.736 KM, i najvećim dijelom odnose se na izdatke za: tekuće održavanje 293.895 KM, ugovorene i druge posebne usluge 222.214

KM, komunikaciju i komunalne usluge 52.228 KM, energiju 14.455 KM, nabavku materijala i sitnog inventara 13.674 KM, te usluge prijevoza i goriva 11.328 KM.

Izdaci za tekuće održavanje najvećim dijelom odnose se na usluge održavanja hardvera i softvera, na osnovu zaključenog okvirnog sporazuma sa firmama COMP IT-2000 i COMP IT.

Izdaci za ugovorene i druge posebne usluge iskazani su u iznosu 222.214 KM i manji su za 104.888 KM u odnosu na prethodnu godinu, od čega su najznačajniji izdaci za: usluge Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja 81.515 KM, druge samostalne djelatnosti i povremeni rad – ugovori o djelu 34.557 KM, zatezne kamate 31.896 KM, objavljivanje tendera i oglasa 23.522 KM i rad komisija 19.410 KM.

Izdaci za usluge Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja iskazani su u iznosu 81.515 KM. Pregledom faktura i preuzetih izvještaja uz iste utvrđeno je da se usluge najčešće obavljaju iz oblasti medicinskog vještačenja neratnih invalida u II stepenu.

Izdaci za **druge samostalne djelatnosti i povremeni rad – ugovori o djelu** iskazani su u iznosu od 34.557 KM (neto). Ministarstvo je u 2018. godini zaključilo 37 ugovora o djelu sa vanjskim saradnicima. U skladu sa zakonskim propisima, ugovori o djelu su zaključivani jednokratno i na određeno vrijeme za tačno definisane poslove, koji nisu utvrđeni kao redovni poslovi i zadaci zaposlenih u Ministarstvu osim sa jednom osobom, što je bio slučaj i prethodne godine, sa kojom su zaključivani ugovori o djelu (7 zaključenih ugovora u periodu 01.01.2018-06.12.2018.) ukupno 12.679 KM neto za obavljanje poslova koji su predviđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva.

Izdaci za rad komisija iskazani su u neto iznosu 19.410 KM. Utvrdili smo da se naknade za rad komisija odnose na isplate čiji su članovi zaposlenici Ministarstva i vanjski saradnici angažovani po osnovu rješenja ministra i saglasnosti Vlade FBiH. Obračun naknada uposlenicima po osnovu angažmana u komisijama nije imao karakter prihoda od nesamostalne djelatnosti, kako je propisano članom 10. stav (1) i (2) tačka 4) Zakona o porezu na dohodak⁵ i članovima 8. stav (1), 11. stav (1) i (2) i 12. stav (1) Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, obzirom da nisu obračunati i uplaćeni propisani porez i doprinosi. Navedenim članovima Zakona i Pravilnika je propisano da naknade zaposlenicima po osnovu angažmana po bilo kom osnovu, a u vezi sa nesamostalnom djelatnošću, neovisno o tome da li se ti poslovi obavljaju u toku ili izvan radnog vremena, imaju karakter oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti.

Shodno tome, obaveza poslodavca je da obračuna i uplati porez i pune doprinose, shodno članu 27. Zakona o porezu na dohodak i članovima 16. i 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, te članu 10. i 11. Zakona o doprinosima⁶ i članovima (17.-20.) Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa⁷.

Preporuke:

- **Preispitati opravdanost isplate naknada članovima komisija zaposlenicima, obzirom da se radi o poslovima iz nadležnosti Ministarstva;**
- **Obračun poreza i doprinosa nastalih po osnovu nesamostalne djelatnosti za uposlenike Ministarstva vršiti na način propisan članom 27. Zakona o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima;**
- **Ugovore o djelu zaključivati za poslove koji nisu sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.**

6.1.1.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi realizovani su u iznosu od 438.708.975 KM, od čega su tekući transferi 438.665.389 KM, a isti se odnose na druge nivoe vlasti 294.745.517 KM, pojedince 139.747.515 KM, neprofitne organizacije 1.855.000 KM i subvencije javnim preduzećima za

⁵ „Službene novine FBiH“ broj: 10/08, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

⁶ „Službene novine FBiH“ broj: 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16

⁷ „Službene novine FBiH“ br: 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17

subvencioniranje troškova električne energije 2.317.357 KM. Drugi tekući rashodi od 43.586 KM se odnose na izdatke za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju.

Na prijedlog Ministarstva, Vlada FBiH je 28.03.2018. godine donijela Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele tekućih i kapitalnih transfera utvrđenih Budžetom FBiH za 2018. godinu.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Ministarstvo je izradilo Mapu procesa za Postupak dodjele sredstava putem transfera i subvencija, i kontrole namjenskog utroška sredstava, s ciljem da se osigura zakonito, namjensko, efikasno i ekonomično raspolaganje povjerenim budžetskim sredstvima. Međutim, utvrdili smo da se prilikom dodjele, praćenja i evaluacije sredstava u pojedinim slučajevima ista nije primjenjivala, što je i obrazloženo u nastavku izvještaja.

6.1.1.3.1 Transferi za PIO - refundacija sredstava za isplaćene penzije pod povoljnijim uslovima

Transferi za isplatu penzija putem Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje (u daljem tekstu: Zavod PIO) Budžetom za 2018. godinu odobreni su u iznosu 239.430.694 KM, transfer na ime verificiranog duga 18.097.988 KM i pokriće kamata po revolving kreditu 1.000.000 KM. Ukupno odobrena sredstva od 258.528.682 KM unutrašnjom preraspodjelom u decembru 2018. godine, povećana su na 260.796.344 KM, koliko su i realizovana.

Pregled odobrenih i realizovanih sredstava po svakom propisu, dat je u slijedećoj tabeli:

(u KM)

R. br.	Naziv tekućeg transfera	Budžet za 2018. godinu	Preraspodjele u 2018. godini	Realizirana sredstva za 2018. godinu (iskazani rashodi)	Realizirana sredstva za 2017. godinu (iskazani rashodi)	Procenat realizacije u odnosu na prethodnu godinu ((4/5)*100)
1	2	3		4	5	6
1.	Transfer po osnovu prava demobilisanih boraca i članova njihovih porodica	17.269.932	(4.220.862)	13.049.070	16.903.370	77,20
2.	Transfer po osnovu prava boraca i članova njihovih porodica	17.584.587	(3.403.555)	14.181.032	13.824.471	102,58
3.	Transfer za pokriće dijela penzija po osnovu priznatog posebnog staža iz člana 94. (36. novi Zakon o PIO)	127.071.042	9.215.746	136.286.788	123.631.267	110,24
4.	Transfer za preuzete obaveze pripadnika bivše JNA iz člana 139. Zakona o PIO (129. novi Zakon o PIO)	3.878.458	(137.379)	3.741.079	3.750.671	99,74
5.	Transfer za PIO – Minimalne penzije	6.200.000	(273.113)	5.926.887	5.612.048	105,61
6.	Transfer po osnovu Zakona o službi u Vojsci FBiH	1.459.326	23.563	1.482.889	1.449.047	102,34
7.	Transfer po osnovu Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca odbrambeno-oslobodilačkog rata	64.567.349	3.360.673	67.928.022	62.603.995	108,50
8.	Transfer za pokriće dijela penzija po osnovu člana 130. novog Zakona o PIO	1.400.000	(1.400.000)	0	-	-
I	UKUPNO (1 do 8)	239.430.694	3.165.073	242.595.767	227.774.869	106,51
9.	Transfer na ime verificiranja duga prema Zavodu PIO	18.097.988	-	18.097.988	25.065.584	72,20
10.	Transferi po osnovu plaćanja kamata na revolving kredit	1.000.000	(897.411)	102.589	1.364.719	75,17
II	SVEUKUPNO (I + 9+10):	258.528.682	2.267.662	260.796.344	254.205.172	102,59

Obaveza izdvajanja sredstava iz Budžeta FBiH za refundacije Zavodu PIO, utvrđena je zakonima koji regulišu ovu oblast⁸. Za korisnike penzija koji shodno Zakonu o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca odbrambeno-oslobodilačkog rata ostvare pravo na povoljniju penziju, isplata penzija će se finansirati u omjeru 50 % iz sredstava podračuna u okviru Zavoda PIO shodno članu 129. Zakona o PIO, a 50 % iz Budžeta FBiH sve dok korisnik penzije ne ispunio uslove za starosnu penziju, a nakon čega će se refundirati iz Budžeta FBiH samo razlika iznosa penzije koja se isplaćuje i penzije obračunate prema Zakonu o PIO. Takođe, članom 36. i 129. tačka b) istog Zakona propisano je da će se u Budžetu FBiH osigurati sredstva za pokriće dijela visine penzije licima po osnovu priznatog posebnog staža. Članom 129. tačka c) istog Zakona propisano je da će se vojnim osiguranicima

⁸ Zakon o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica; Zakon o pravima boraca i članova njihovih porodica; Zakon o penzijsko i invalidskom osiguranju; Zakon o službi u Vojsci FBiH; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca odbrambeno-oslobodilačkog rata.

pripadnicima bivše JNA državljanima BiH, korisnicima penzija koji imaju prebivalište na teritoriji FBiH, penzija isplaćivati u visini od 50 % iznosa penzije određene shodno propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika koji su se primjenjivali do dana stupanja na snagu Zakona. Zavod PIO je obavezan vršiti mjesečni obračun potrebnih sredstava po korisniku i dostavljati Ministarstvu na kontrolu i odobrenje.

Zakonom o PIO koji je stupio na snagu od 01.03.2018. godine, u članu 129. tačke d) i e) utvrđeno je finansiranje sredstava iz Budžeta FBiH, koja se odnose na prava ostvarena po osnovu posebnih propisa po povoljnijem penzionisanju; prava ostvarena po osnovu posebnog staža za pripadnike Armije RBiH, odnosno Hrvatskog vijeća BiH i organa unutrašnjih poslova; isplate penzija vojnim osiguranicima bivše JNA i prava na porodičnu penziju. Navedena sredstva nisu u potpunosti planirana u Budžetu FBiH za 2018. godinu, niti je Ministarstvo blagovremeno poduzelo aktivnosti prema Ministarstvu finansija i Vladi FBiH za osiguranje nedostajućih sredstava, tako da nije ni izvršeno usklađivanje planiranih pozicija za isplate transfera shodno navedenom zakonu. Takođe, u budžetskom zahtjevu Ministarstvo je tražilo sredstva po članu 130. novog Zakona o PIO u iznosu 42.000.000 KM, a u korigovanom zahtjevu 1.400.000 KM koji je i odobren u Budžetu FBiH. Ovim članom Zakona predviđeno je da će Budžet FBiH namiriti nedostajuća sredstva potrebna za isplatu penzija (uvođenje trezorskog poslovanja Zavoda PIO). Međutim, članom 150. stav 2) istog Zakona jasno je propisano da se odredbe člana 130. Zakona neće primjenjivati u periodu dužem od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, odnosno do sticanja finansijskih i tehničkih uslova o čemu će odluku donijeti Vlada FBiH.

Nakon što je Zavod PIO dostavio zahtjev za isplatu sredstava iz Budžeta FBiH za avgust 2018. godine **po osnovu porodične penzije iza poginulog borca-šehida u skladu sa članom 70.stav 9) i 71. stav 8) istog Zakona i koje se prema članu 129. tačka d) i e) finansiraju iz Budžeta FBiH**, Ministarstvo je zatražilo Instrukciju od Federalnog ministarstva finansija u vezi postupanja po istom, na koju nije dobilo odgovor. Nakon čega je Ministarstvo 13.11.2018. godine uputilo zahtjev Federalnom ministarstvu finansija, kao i Informaciju sa Prijedlogom zaključka od 20.11.2018. godine Vladi FBiH. Federalno ministarstvo finansija je 22.11.2018. godine, dalo Mišljenje „da je isuviše kasno za pokretanje procedure Izmjena i dopuna budžeta za 2018. godinu“.

Transfer za isplatu sredstva po osnovu Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata planiran je u iznosu 64.889.018 KM, a prema korigovanom zahtjevu 64.567.349 KM. Međutim, Zavod PIO je ispostavio fakture od 71.849.972 KM, što je više za 7.282.623 KM u odnosu na planirana sredstva. Unutrašnjim preraspodjelama za ovaj transfer obezbjeđena su sredstva u iznosu 3.360.673 KM, tako da po istom više stvorene obaveze iznose 3.921.950 KM.

Prilikom planiranja sredstava po osnovu ovih transfera nadležni Sektor za PIO nije postupio u potpunosti u skladu sa Budžetskim instrukcijama Federalnog ministarstva finansija, što je konstatovano i u Izvještaju o internoj reviziji procedura planiranja, nadzora i izvještavanja po osnovu transfera za pokriće dijela penzija po osnovu priznatog posebnog staža iz člana (94.) 36. novog Zakona o PIO. Naime, obrazloženje potrebnih sredstava ne sadrži podatke iz kojih se na jasan način može potvrditi opravdanost traženih sredstava. Isto ne ukazuje na to da su analizirani dosadašnji učinci, te projekirani efekti buduće potrošnje.

Zakonom o izmjenama i dopunama ovog Zakona iz novembra 2017. godine, propisano je da će se penzije pod povoljnijim uslovima u 2018. godini isplaćivati po isplatnom koeficijentu 1.161. Međutim, u korigovanom zahtjevu, kao pravni osnov planiranja nisu navedene izmjene istog Zakona.

U 2018. godini stvorene su više obaveze u odnosu na odobreni budžet u iznosu 5.682.856 KM, što nije u skladu sa članom 57. Zakona o budžetima u FBiH, obzirom da budžetski korisnici ne mogu stvarati obaveze iznad iznosa odobrenog budžeta. Iste su evidentirane na ostalim razgraničenim rashodima, što nije u skladu sa članom 76. istog Zakona, članom 16. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 35. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, prema kojim se rashodi priznaju na osnovu nastanka obaveze u izvještajnom periodu na koji se odnose, nezavisno od

plaćanja. Isto je imalo za posljedicu manje iskazane rashode i obaveze u 2018. godini. Navedeno se odnosi na nedovoljno planirana sredstva po osnovu Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno – oslobodilačkog rata u iznosu 3.921.949 KM i za sredstava iz Budžeta FBiH za porodične penzije iza poginulog borca-šehida po članu 70.stav 9) i 71. stav 8) novog Zakona o PIO u iznosu 1.760.907 KM koja nisu ni predviđena u Budžetu FBiH.

Ministarstvo je sa Zavodom PIO zaključilo Sporazum o stalnom pristupu bazi podataka, kao i Tehnički protokol o podacima korisnika prava i isplatama. Sporazumom su uvaženi principi definisani Zakonom o zaštiti ličnih podataka⁹ te je definisano da se podaci smiju upotrebljavati isključivo u cilju redovnog poslovanja Ministarstva. Shodno nadležnostima Ministarstvo je zaduženo za kontrolu, nadzor i realizaciju tekućih transfera koja se osiguravaju u Budžetu FBiH i realizuju putem Zavoda PIO.

Zavod PIO je mjesečno nakon izvršenog obračuna dostavljao fakture sa pripadajućim iznosom za isplatu penzija ostvarenih pod povoljnijim uslovima za svaki propis posebno i CD sa podacima o korisnicima, te iznos verificiranog duga. U Ministarstvu rashodi i obaveze uneseni su u iznosima iz faktura, te nakon kontrolisanih zahtjeva iz Sektora za PIO uz informaciju da je izvršena kontrola ispostavljenih zahtjeva, faktura i CD-a, uključujući i provjeru u uspostavljenoj bazi Zavoda PIO.

Imajući u vidu da Ministarstvo nije uspostavilo adekvatnu pomoćnu evidenciju korisnika i prava po korisnicima koja se isplaćuju putem Zavoda PIO, isto nije bilo u mogućnosti da primljene podatke iz Zavoda PIO adekvatno uporedi i utvrdi eventualna odstupanja. Uvidom u način vršenja kontrole od strane osobe koja vrši kontrolu i ovjerava svojim potpisom utvrdili smo da ista ne postupa u skladu sa donesenom Mapom procesa Postupak kontrole zahtjeva za osiguranje sredstava, jer je izjavila da nema pristup bazi podataka kako je regulisano, nego samo pomoćnik ministra iz Sektora za PIO. Takođe, interni revizor je konstatovao da: „uvidom u ispostavljene zahtjeve za pokriće dijela penzije po osnovu priznatog staža iz člana (94) odnosno 36. Zakona o PIO, za svakog pojedinačnog osiguranika nije moguće izvršiti kontrolu i usporedbu iznosa naznačenog u podacima koji su dostavljeni od strane Zavoda (faktura i CD) sa podacima koji se vode u bazi. Naime, baza generiše podatke o osiguraniku, vrstu penzije, pravnom osnovu, periodu isplate, posebnom osnovu i slično, ali ne pruža uvid u iznos sredstava/razliku sredstava koja se potražuje iz Budžeta FBiH za finansiranje pokrića dijela penzija, a što je ključno za provođenje kontrole“. Ministarstvo je potvrdilo uočeni nedostatak u bazi, navodeći da je na CD-u je vidljiv iznos koji se za svakog osiguranika potražuje iz Budžeta FBiH, dok je bazi vidljiv samo podatak o ukupnom iznosu penzije, te je u septembru i oktobru 2018. godine uputilo urgencije Zavodu PIO za rješavanje istog. Međutim, navedeno do kraja godine nije riješeno.

Osim navedenog pristup bazi ne omogućava kontrolu mjesečnih rekapitulacija sredstava za refundaciju koje bi se mogle uporediti sa ukupnim iznosima na zahtjevima za refundaciju. Najčešće greške su u iznosima isplate, a vezano za procent prava. U procesu manuelne korekcije grešaka generišu se nove greške.

Iako je Ministarstvo vršilo poboljšanja u proceduri kontrole smatramo da ista nije dovoljna u dijelu kontrole prava i promjena u pravu svakog korisnika, što može imati za posljedicu nezakonito korištenje prava kao i odlijevanje budžetskih sredstava. U slučaju masovnih podataka adekvatna kontrola se može izvršiti samo primjenom automatskih kontrola u okviru softverskog rješenja.

Preporuke:

- *U slučaju povećanja rashoda blagovremeno poduzeti aktivnosti na osiguranju nedostajućih sredstava zbog izmjene zakonskog propisa koji reguliše finansiranje istih za PIO iz Budžeta FBiH;*
- *Preuzimati obaveze i stvarati rashode samo do iznosa odobrenog operativnog budžeta i priznavati rashode u izvještajnom periodu nastanka obaveze u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH;*
- *Poduzeti aktivnosti na uspostavljanju odgovarajuće pomoćne evidencije korisnika prava na penzije po povoljnijim uslovima koje se finansiraju iz Budžeta FBiH, a isplaćuje Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, u dijelu uspostavljanja kontrole i praćenja ostvarivanja utvrđenih prava;*

⁹ Službene novine FBiH, broj: 49/06, 76/11 i 89/11

- ***U saradnji sa Federalnim zavodom za PIO koristiti izvještaje iz Informacionog sistema Federalnog zavoda za PIO, a u vlastitim evidencijama korisnika prava implementirati automatske kontrole.***

Transfer za isplatu sredstva na ime verificiranja starog duga po osnovu Zakona o izmirenju obaveza FBiH prema Zavodu PIO odobrena su i realizovana u iznosu od 18.097.987 KM.

Zakonom o izmirenju obaveza FBiH prema Federalnom zavodu za PIO¹⁰, utvrđene su neizmirene obaveze FBiH sa 31.12.2009. godine, nastale po osnovu isplata penzija pod povoljnijim uslovima i prema Zakonu o PIO u ukupnom iznosu od 180.979.871 KM, što je Zakonom o izmjenama istog¹¹ smanjeno na 176.421.554 KM zaključno sa 31.12.2012. godine. Naime, ovim Zakonom je propisano da se utvrđene obaveze izmire u narednih 10 godina, u 120 mjesečnih rata, počev od 2013. godine. Prema članu 4. ovog Zakona i Izmjenama Zakona, propisano je da ukoliko se na ime verifikovanog duga izvrši uplata Zavodu PIO ona će se uzeti u obzir i za taj iznos smanjiti isti. Iako su prethodnim godinama vršene uplate u većim iznosima od utvrđenog, zbog čega je ukupan dug značajno smanjen, nije izvršeno smanjenje godišnjeg iznosa, niti mjesečnih rata, što ima za posljedicu iskazivanje većih rashoda i odliva sredstava iz Budžeta FBiH. Preostali dug po ovom Zakonu na datum bilansa je iznosio 29.927.600 KM, te veći iznosi otplate nije u skladu sa propisanim načinom otplate duga.

Imajući u vidu da su Zakonom o izmirenju obaveza FBiH prema Zavodu PIO utvrđene neizmirene obaveze FBiH sa 31.12.2009. godine, odnosno Zakonom o izmjenama istog smanjene na 176.421.554 KM zaključno sa 31.12.2012. godine, smatramo da je uvećanje duga nastalog poslije 2012. godine, kao i način otplate istog, trebalo utvrditi kroz parlamentarnu proceduru.

Ukupne obaveze prema Zavodu PIO usaglašene su sa istim na dan 31.12.2018. godine u iznosu 47.176.063 KM (dugoročna razgraničenja 41.493.207 KM i ostali razgraničeni rashodi 5.682.856 KM).

Preporuka:

- ***Uskladiti godišnji i mjesečni iznos otplate duga u skladu sa propisanim načinom otplate shodno Zakonu o izmjenama Zakona o izmirenju obaveza FBiH prema Federalnom zavodu za PIO.***

6.1.1.3.2 Transfer za civilne žrtve rata

Transfer za civilne žrtve rata realizovan je u iznosu od 25.127.938 KM. Korisnici prava ostvaruju naknadu u skladu sa Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom. Osnovica za obračun iznosi 70% od osnovice utvrđene u skladu sa federalnim propisima o pravima boraca i članova njihovih porodica i usklađuje se na način kako se vrši usklađivanje novčanih primanja za navedene korisnike. Odlukom o utvrđivanju koeficijenta za obračun i isplatu mjesečnih novčanih naknada korisnika boračko-invalidske zaštite u FBiH za 2018. godinu, uvećan je koeficijent za obračune na 0,979736, što je rezultiralo i povećanjem osnovice za 2018. godinu na 594,94 KM (867,50 KM x 0,979736 x 70%).

Za realizaciju ovih sredstava doneseno je Uputstvo o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i o načinu vođenja evidencija o korisnicima prava¹², koje općinske službe nisu primjenjivale u dijelu da se sve promjene od uticaja na ostvarivanje prava korisnika unose u bazu podataka i da se u roku od 15 dana sa dokaznom dokumentacijom dostave nadležnim kantonalnim organima. Kao posljedica navedenog jeste isplata sredstava iz federalnog budžeta i onim korisnicima koji su ta prava izgubili. Ministarstvo je poduzimalo sve potrebne mjere i aktivnosti na povratu ovih sredstava. Povrat sredstava nije vršen na način da se ista vraćaju u Budžet FBiH, već se umanjuju obaveze prema kantonima za tekući mjesec za iznos više isplaćenih sredstava u prethodnom periodu. Način povrata ovih sredstava nije uređen propisima.

Ove aktivnosti provode se kontinuirano i rezultat poduzetih aktivnosti u 2018. godini jeste povrat sredstava u iznosu od 107.312 KM. Za preostali iznos potraživanja u iznosu 92.881 KM, poduzete su

¹⁰ „Službene novine FBiH“, broj: 14/13

¹¹ „Službene novine FBiH“, broj: 91/13

¹² „Službene novine FBiH“, broj: 55/06

aktivnosti za povrat sredstava, ili se vrši povrat u ratama, a za tri korisnika u toku je sudski spor u vrijednosti 69.956 KM.

Preporuka:

- ***U saradnji sa ostalim nadležnim organima i institucijama nastaviti aktivnosti na osiguranju dosljedne primjene zakonskih propisa kojima se regulišu novčana primanja civilnih žrtava rata.***

6.1.1.3.3 Transfer za osobe sa invaliditetom – neratni invalidi

Transfer za osobe sa invaliditetom – neratni invalidi realizovan je u iznosu od 139.747.515 KM. Korisnici prava ostvaruju naknadu u skladu sa Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom.¹³ Iznos naknade za socijalnu zaštitu utvrđuje se rješenjem na osnovu Pravilnika o ocjenjivanju oštećenja organizma kod lica sa invaliditetom u postupku ostvarivanja prava¹⁴ po navedenom Zakonu. Sredstva za ostvarivanje ovih prava se osiguravaju u Budžetu FBiH, a osnovica za obračun mjesečnih novčanih primanja od 274,40 KM, utvrđena je Izmjenama i dopunama istog Zakona u 2016. godini. Način isplate mjesečnih novčanih primanja lica sa invaliditetom i vođenja evidencije o korisnicima prava, utvrđena je Uputstvom o načinu isplate novčanih primanja lica sa invaliditetom i o načinu vođenja evidencije o korisnicima prava.¹⁵

Evidentiranje obaveza i potraživanja u Glavnoj knjizi Trezora vrši se na osnovu Rekapitulacije isplata po bankama na osnovu podataka iz SOTAC baze, koje se kontrolišu i ovjeravaju u Ministarstvu, čime se potvrđuje opravdanost nastale obaveze. Broj korisnika sredstava ovog transfera u decembru 2018. godine bio je 44.251, dok je broj rješenja o ostvarivanju prava 46.784, iz razloga što jedan te isti korisnik ostvaruje pravo po više osnova. Zbog neblagovremenog utvrđivanja činjenice o smrti korisnika, dešava se da se neosnovano nastavi isplata novčanih primanja, za što Ministarstvo kontinuirano poduzima aktivnosti na povratu neosnovano isplaćenih sredstava (zahtjevi za povrat sredstava, opomene pred tužbu, zaključivanje sporazuma o vansudskoj nagodbi, podizanje tužbenih zahtjeva preko Pravobranilaštva FBiH u sudskim postupcima). Takođe, Ministarstvo je dostavljalo prvostepenim organima upute o postupanju u smislu da i oni pribavljaju informacije o smrti, donose rješenja o prestanku prava, te blokiraju pravovremeno karticu isplate po saznanju. Kao rezultat poduzetih aktivnosti u 2018. godini je povrat sredstava na Jedinstveni račun Trezora 519.919 KM, dok su potraživanja koja se nisu mogla naplatiti za 539 korisnika iznosila 695.064 KM i evidentirana su na poziciji ostala potraživanja.

Preporuka:

- ***Nastaviti aktivnosti na povratu neosnovane isplate naknada korisnicima transfera neratnih invalida.***

6.1.1.3.4 Tekući transferi neprofitnim organizacijama

Tekući transferi neprofitnim organizacijama realizovani su u iznosu od 1.171.000 KM, od čega se za sufinansiranje rada ustanova socijalne zaštite za zbrinjavanje na nivou FBiH odnosi 671.000 KM i za organizacije civilnih invalida 500.000 KM.

Transfer za sufinansiranje rada ustanova socijalne zaštite za zbrinjavanje na nivou FBiH utvrđen je Budžetom FBiH za 2018. godinu u iznosu koliko je i realizovan. Ovim transferom finansirane su dvije ustanove, i to: Zavod za vaspitanje muške djece i omladine – Sarajevo 375.500 KM i Ustanova iz djelokruga socijalne zaštite – Ljubuški 295.500 KM, s ciljem stvaranja uslova za neometano redovno poslovanje i izmirenje stvorenih obaveza. Sa korisnicima sredstava zaključeni su ugovori kojima je utvrđena obaveza i način izvještavanja. Bez obzira što su sredstva utvrđena Budžetom FBiH za 2018. godinu nisu prezentirani jasni kriteriji kojim bi se potvrdilo na koji način su utvrđeni iznosi za dodijeljena sredstva. Napominjemo da se ove ustanove na ovakav način finansiraju duži niz godina i uglavnom isto se odnosi na finansiranje redovnih izdataka za plaće uposlenih i materijalne troškove.

¹³ „Službene novine FBiH“, broj: 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16, 40/18

¹⁴ „Službene novine FBiH“, broj: 73/10

¹⁵ „Službene novine FBiH“, broj: 46/05, 60/12

Tako je Ministarstvo doznačilo iznose ustanovama na osnovu iskazanih potreba, bez utvrđenih kvalitativnih i kvantitativnih efekata koji se žele postići kroz navedene transfere.

Prema zaključenim ugovorima, utvrđena je obaveza i način izvještavanja. Ministarstvo je izvršilo kontrolu nad utroškom sredstava i sačinilo Izvještaj o realizaciji tekućeg transfera. Prema izvještaju Ministarstva, konstatovano je da su dodijeljena sredstva utrošena namjenski i da su adekvatno pravdana, te da su utroškom sredstva ostvareni ciljevi neophodni za neometano funkcionisanje zavoda. **Međutim, Ministarstvo nije u potpunosti provelo postupak praćenja i evaluacije finansijskih programa, niti je izvršilo ocjenu učinaka dodijeljenih budžetskih sredstava, koji obuhvata: analizu rezultata, analizu finansijskih pokazatelja, te analizu učinkovitosti.**

Za organizacije civilnih invalida raspodjela sredstava izvršena je putem Javnog poziva, prema opštim i posebnim kriterijima utvrđenih Programom, čija je svrha finansijska podrška organizacijama osoba sa invaliditetom za podmirenje osnovnih troškova rada, kako bi se osigurale pretpostavke za razvoj kapaciteta organizacija i jačanje partnerskog odnosa u rješavanju pitanja značajnih za populaciju osoba sa invaliditetom. Nakon procedure dodjele sredstava, zaključeni su ugovori sa 14 korisnika u pojedinačnim iznosima između 33.000 i 40.000 KM.

Prilikom raspodjele sredstava, Ministarstvo nije detaljno razradilo kriterije za ocjenu aplikacija. Naime, utvrđeni kriteriji kao što su: usklađenost programskih aktivnosti za tekuću godinu, usmjeren na postizanje konkretnih rezultata i koristi od značaja lica sa invaliditetom i dosadašnji ostvareni rezultati u oblastima od značaja za osobe sa invaliditetom, posebno provođenje aktivnosti koje stimulišu uspostavljanje i razvijanje intersektoralne i internacionalne saradnje, te afirmaciju savremenih pristupa u oblasti invalidnosti), nisu u potpunosti mjerljivi, što ostavlja mogućnost subjektivnog odlučivanja. Samim tim, raspodjelom ovih sredstava nije osigurana transparentnost i efikasnost upravljanja budžetskim sredstvima, što nije u skladu sa članovima 37. i 38. Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2018. godinu.

Ministarstvo je izvršilo kontrolu namjenskog utroška, te konstatovalo da je svih 14 korisnika dostavilo narativne i finansijske izvještaje o namjenskom utrošku sredstava, za namjene definisane odredbom člana 4. ugovora. Prema prezentiranoj dokumentaciji, utvrdili smo da prema izvještaju jednog od korisnika, sredstva nisu utrošena prema odredbama člana 4. ugovora. Naime, dostavljeni računi ne odgovaraju troškovima rada organa udruženja, kao što su troškovi održavanja sjednica, sastanaka, konsultacija, i drugi troškovi u vezi sa radom istih. Kao pokriće za navedene troškove, priloženi su računi usluga servisa, usluge revizije i arhiviranje dokumentacije, i drugi u iznosu 4.061 KM. **Isto ukazuje, da u Ministarstvu nisu pristupili kontroli namjenskog utroška sredstava sa dužnom pažnjom. Također, nakon izvršene kontrole nije izvršena ocjena učinaka kako bi se utvrdilo da li su ostvareni postavljeni ciljevi, odnosno očekivani rezultati prema utvrđenim prioritetima.**

Na osnovu navedenog, tekući transferi neprofitnim organizacijama u ukupnom iznosu 1.171.000 KM dodijeljeni su bez jasno definisanih i mjerljivih kriterija, tako da raspodjelom ovih sredstava nije osigurana transparentnost i efikasnost upravljanja budžetskim sredstvima, što nije u skladu sa članovima 37. i 38. Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2018. godinu. Takođe, nije u potpunosti proveden postupak praćenja i evaluacije finansiranih programa, niti je izvršena ocjena učinaka.

Preporuke:

- *Raspodjelu sredstava neprofitnim organizacijama vršiti na osnovu prethodno utvrđenih jasnih i mjerljivih kriterija;*
- *Potrebno je u potpunosti primjenjivati postupak praćenja i evaluacije finansiranih programa, s ciljem da se osigura adekvatno praćenje i evaluacija, kao i namjensko trošenje i ocjenjivanje učinaka dodijeljenih sredstava.*

6.1.1.3.5 Transfer za Ekonomsko socijalno vijeće

Ekonomsko socijalno vijeće kao najviše tripartitno tijelo na teritoriji FBiH osnovano je radi vođenja zajedničke djelatnosti socijalnih partnera u oblasti ekonomske, socijalne i razvojne politike, afirmiranja i zaštite ekonomskih i socijalnih prava, odnosno interesa zaposlenika i poslodavaca,

razvijanja sistema kolektivnog pregovaranja i zaključivanja i primjene kolektivnih ugovora. Budžetom FBiH za 2018. godinu, za obavljanje redovne djelatnosti, odobrena su sredstva u iznosu od 150.000 KM. Odlukom ministra o dodjeli sredstava tekućeg transfera za Ekonomsko socijalno vijeće, utvrđeno je da će Ministarstvo prenositi sredstva na račun korisnika u skladu sa operativnim sredstvima, a potpisom Ugovora o saradnji, korištenju i načinu utroška sredstava će se detaljnije utvrditi aktivnosti, uvjeti, način korištenja dodijeljenih sredstava kao i način izvještavanja o utrošku istih. Ugovor je potpisan početkom jula, a istim je regulisano da će se sredstva koristiti za naknadu članovima Ekonomsko socijalnog vijeća za teritoriju FBiH i administrativno – tehničkom osoblju, knjigovodstvene usluge, reprezentaciju, putne i ostale materijalne troškove. Prva sredstva ovoga transfera su doznačena krajem istog mjeseca, a do kraja godine je doznačen cijeli iznos transfera. Od potpisa Ugovora do kraja godine kako stoji u Izvještaju o realizaciji transfera izvršena je jedna isplata naknada predsjedniku i administrativnom osoblju za drugi kvartal tekuće godine iako u tom periodu nisu održavane sjednice. Odlukom o naknadama članovima Ekonomsko socijalnog vijeća za teritoriju FBiH i administrativno – tehničkom osoblju, definisano je da pravo na naknadu za rad ima predsjednik 600 KM, dopredsjednici 550 KM, članovi 500 KM, kao i osoblje koje opslužuje rad između 50 i 250 KM.

Smatramo neosnovanim obračun i isplatu naknada članovima Ekonomsko socijalnog vijeća, kao i administrativno-tehničkom osoblju za mjesec u kojim nisu održavane sjednice.

Preporuka:

- **Isplate mjesečnih naknada za rad članovima Ekonomsko socijalnog vijeća za teritoriju FBiH i administrativno – tehničkom osoblju vršiti u skladu sa Odlukom o naknadama članovima Ekonomsko socijalnog vijeća za teritoriju FBiH i administrativno – tehničkom osoblju.**

6.1.1.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama planirani su u iznosu 1.200.000 KM, od čega 960.000 KM nema zakonski osnov za planiranje sredstvima iz Budžeta FBiH.

Odlukom o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele Ustanovama za zbrinjavanje na nivou FBiH planirana su sredstva u iznosu 700.000 KM, koliko su i realizovana.

Pregled odobrenih i realizovanih sredstava po svakoj Ustanovi/korisniku, dat je u sljedećoj tabeli:

R. br.	Transferi neprofitnim organizacijama – Ustanovama za zbrinjavanje na nivou FBiH	Zahtjev za dodjelu sredstava		Odobreni iznos ustanovama korisnicima	Namjena utroška sredstava-regulisana zaključenim ugovorom sa korisnicima sredstava
		Budžet FBiH	Vlastito učešće		
1	2	3	4	5	6
1.	JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići	350.000	0	187.742	Uklanjanje postojećeg objekta i izgradnja objekta za smještaj osoba koje se kreću uz pomoć invalidskih kolica ili drugih pomagala
2.	JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić	250.000	0	187.741	Završetak radova rekonstrukcije krova i termo fasade na Centru za osposobljavanje.
3.	JU Zavod za zbrinjavanje mentalno inv. osoba Drin	140.000	60.000	140.000	Izgradnja kuće u lokalnoj zajednici na zemljištu u posjedu zavoda.
4.	JU Zavod za vaspitanje muške djece i omladine Sarajevo	126.518	0	126.518	Izvođenje radova na asfaltiranju i markiranju pristupnih površina, parking prostora i sportskih terena u Zavodu.
5.	Ustanova iz djelokruga socijalne zaštite Ljubuški	58.000	2.000	58.000	Nabavka plastenika, nabavka kosilice i bušenje i pronalaženje vode.
	UKUPNO	924.518	62.000	700.000	

Navedeni korisnici sredstava su javne ustanove u vlasništvu FBiH, te je finansiranje istih uređeno Zakonom o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH, na način da se sredstva za rad istih osiguravaju iz naknada na osnovu obavljenih usluga.¹⁶ Ovim Zakonom je propisano da ostvareni višak prihoda nad rashodima ustanove koriste za obavljanje i razvoj svoje djelatnosti, i da se iste finansiraju iz naknada za obavljene usluge, ali nije predviđeno finansiranje ustanova iz budžeta FBiH. Ministarstvo vrši nadzor nad stručnim radom i nadzor nad zakonitošću rada ustanova koje osniva FBiH.

Prema podacima Ministarstva, u periodu od 2009.-2018. godine ovim ustanovama iz budžeta FBiH, doznačena su sredstva u ukupnom iznosu 17.756.928 KM. Uvidom u finansijske izvještaje za 2017. godinu, koji su dostavljeni Ministarstvu, na dan 31.12.2017. godine JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Baković je iskazao neraspoređenu dobit od 3.583.983 KM, JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Drin 926.267 KM, Ustanova iz djelokruga socijalne zaštite Ljubuški 260.393 KM i JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić 193.654 KM.

Prilikom planiranja sredstava Ministarstvo nije postupilo u skladu sa budžetskim instrukcijama Federalnog ministarstva finansija, obzirom da nije sačinilo analizu dosadašnjih učinaka, koji su nastali utroškom budžetskih sredstava, a koji bi pružili informacije o opravdanosti finansiranja kapitalnih ulaganja u ustanove, te projicirane efekte buduće potrošnje. Takođe, iako ove ustanove imaju iskazane neraspoređene dobiti, kao posebni kriterij u Programu utroška nije određeno vlastito učešće u finansiranju navedenih projekata, odnosno nije preispitana potreba kontinuiranog finansiranja iz budžeta FBiH.

Komisija za ocjenjivanje zahtjeva za dodjelu sredstava ustanovama za zbrinjavanje na nivou FBiH je formalno pregledala i razmotrila podnesene zahtjeve za dodjelu, te sačinila Zapisnik i dala prijedlog nadležnom Sektoru da se sredstva rasporede isključivo na one aktivnosti za koje je dostavljena cjelokupna tražena dokumentacija i koje su usaglašene s planovima kapitalnih ulaganja (2018.-2022.).

Prijedlog raspodjele sredstava odredio je nadležni Sektor, i to: 100%, 75% i 53% od traženog iznosa ustanova, bez jasno utvrđenih (mjerljivih) kriterija za raspodjelu sredstava, kojim bi se mogla potvrditi visina dodijeljenih sredstava po korisniku, što nije u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2018. godinu i Programom utroška sredstava, niti je osiguran princip transparentnosti kako je propisano članom 4. Zakona o budžetima u FBiH. Takođe, na Prijedlog odluke o dodjeli sredstava nije osigurano Mišljenje odsjeka za finansije za finansijske odredbe odluke, što je utvrđeno internim aktom Postupak dodjele sredstava putem transfera i subvencija.

Ministar je u predloženim iznosima, donio pojedinačne odluke o dodjeli sredstava ustanovama, te su sa istim zaključeni ugovori o saradnji, korištenju i načinu utroška odobrenih sredstava, tromjesečnom finansijskom izvještavanju i dostavljanje završnog narativnog i finansijskog izvještaja do 15.02.2019. godine.

U izvještaju o realizaciji kapitalnih transfera, nadležni Sektor je konstatovao da je izvršio nadzor nad namjenskim utroškom, uvid u Izvještaje o utrošku ustanova. Iz priložene dokumentacije navedeno je da JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica – Drin nije utrošio sredstva, a kod ostalih ustanova realizacija je u toku. JU Zavod za vaspitanje muške djece i omladine Sarajevo za ugovorene radove utrošio je 111.255 KM, te je preostalo 15.262 KM neiskorištenih sredstava, za koje je potrebno tražiti povrat.

U postupku nadzora, odnosno praćenja nisu izvršene terenske posjete kod korisnika, a u postupku evaluacije nije sačinjena analiza učinkovitosti, odnosno efekti dodijeljenih sredstava, što nije u skladu sa internim aktom Postupak praćenja i evaluacije finansiranih programa i izvještavanja.

Preporuke:

- ***Preispitati osnovanost i opravdanost kontinuiranog finansiranja ustanova socijalne zaštite u Federaciji BiH;***
- ***Sačiniti analizu dosadašnjih učinaka i efekte buduće potrošnje, utvrditi mjerljive kriterije raspodjele sredstava, te osigurati adekvatan postupak praćenja i evaluacije u skladu sa važećim zakonskim propisima i internim aktima.***

¹⁶ Cijenu smještaja (usluge smještaja, ishrane, socijalne zaštite, zdravstvene zaštite, obrazovanja i vaspitanja) utvrđuje Upravni odbor zavoda uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu 791.209 KM. Prema strukturi najznačajnija su ostala potraživanja po osnovu neosnovanih isplata tekućih transfera osobama sa invaliditetom 695.064 KM i potraživanja od kantona po osnovu neosnovanih isplata civilnim žrtvama rata 92.881 KM.

Prilikom redovnog godišnjeg popisa, Komisija za popis stalnih sredstava i sitnog inventara, potraživanja i obaveza i novčanih sredstava u blagajni za 2018. godinu, nije konstatovala da je izvršeno usaglašavanje potraživanja od kantona putem konfirmacije salda, a koja se odnose na neosnovane isplate civilnim žrtvama rata, što nije u skladu sa članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji¹⁷ i članom 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH¹⁸.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su 5.685.330 KM, od čega 5.682.856 KM ostali razgraničeni rashodi, iako su obaveze stvorene u izvještajnom periodu (šire opisano u tački: 6.1.1.3.1 Izvještaja).

Preporuka:

- **Godišnjim popisom usaglasiti potraživanja od Kantona u skladu sa članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i članom 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

6.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima na dan 31.12.2018. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti 1.611.535 KM, nabavne vrijednosti 3.390.317 i ispravke vrijednosti 1.778.783 KM.

U okviru stalnih sredstava iskazane su zgrade sadašnje vrijednosti 1.327.071 KM (2 poslovna prostora, dio sale i garaža) koje su evidentirane u ranijem periodu, bez vjerodostojne dokumentacije o vlasništvu i posjedu. Ministarstvo koristi jedan poslovni prostor, ali za isti nema dokaz o vlasništvu.

Ministar je u junu 2018. godine imenovao Komisiju za utvrđivanje činjeničnog stanja vlasništva Ministarstva (u daljem tekstu: Komisija), sa zadatkom da provede postupak utvrđivanja činjeničnog stanja i prikupi dokumentaciju o vlasništvu i posjedu nekretnina, koje su u Glavnoj knjizi evidentirane kao stalna sredstva, a za koje Ministarstvo ne posjeduje dokaze o vlasništvu, niti je u posjedu istih.

Komisija je u januaru 2019. godine dostavila Izvještaj o radu kojim je utvrdila da je dio sale u zgradi bivše Samoupravne interesne zajednice, (ul. Trg heroja) koristi Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, i nije u posjedu Ministarstva, kao i poslovni prostor od 56,52 m² (ul. Milana Preloga) koji je u posjedu Zajednice ustanova i preduzeća za profesionalno osposobljavanje i zapošljavanje invalida u BiH d.o.o Sarajevo. Za nekretninu - garaža (ul. Porodice Ribar) je preuzet ključ i ušlo se u posjed. Međutim, prikupljena dokumentacija nije dovoljna kao dokaz o vlasništvu.

Pored navedenog, Komisija za popis stalnih sredstava se pozvala na Izvještaj o radu Komisije za utvrđivanje činjeničnog stanja o vlasništvu Ministarstva, koja je prikupila analizirala dokumentaciju od relevantnih institucija, izvršila obilazak objekata, ali ipak nije uspjela riješiti problem u vezi sa dokazivanjem vlasništva. Takođe, Komisija za popis nije konstatovala da stvarno stanje (utvrđeno popisom) za pojedine poslovne prostore ne odgovara knjigovodstvenom stanju, te u skladu s tim nije dala prijedlog za usklađivanje istih u skladu sa članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Shodno tome, Ministarstvo ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu i posjedu nekretnina, odnosno odgovarajuće knjigovodstvene isprave, na osnovu koje su evidentirane, kako je propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu u FBiH, i to: dio sale u zgradi bivše Samoupravne interesne zajednice i poslovni prostor za koji nema dokaz da je pravni sljednik (ul. Milana Preloga) sadašnje vrijednosti 539.778 KM. Isto ima za posljedicu da u finansijskim izvještajima stalna sredstva nisu realno i

¹⁷ „Službene novine FBiH“, broj: 83/09

¹⁸ „Službene novine FBiH“, broj 60/14

istinито iskazana za isti iznos, a samim tim i izvori sredstava.

Preporuka:

- *Osigurati dokumentaciju o vlasništvu i posjedu građevina (poslovnih prostora), te ukoliko se ista ne obezbijedi izvršiti odgovarajuća knjiženja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu 29.253.838 KM od čega su kratkoročne obaveze 23.161.169 KM i razgraničenja 6.092.669 KM (razgraničeni prihodi 787.945 KM i razgraničeni rashodi 5.304.723 KM).

U okviru iskazanih kratkoročnih tekućih obaveza od 22.968.534 KM, najznačajniji iznosi odnose se na obaveze za tekuće transfere za neratne invalide (11.671.562 KM), tekući transfer Federalnom zavodu za zapošljavanje (8.801.235 KM) i civilne žrtve rata (2.074.184 KM).

Prema Instrukciji Federalnog ministarstva finansija na razgraničenim rashodima i obavezama iskazana su sudska rješenja o izvršenju i pravosnažne presude iz radnog odnosa u iznosu 380.651 KM.

Ovakvim načinom evidentiranja obaveza i razgraničenja na istoj poziciji (klasa 3) u konačnici, na datum bilansa, rashodi i obaveze u finansijskim izvještajima manje su iskazani, što nije u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH. Sudska rješenja o izvršenju i pravosnažne presude predstavljaju dospjele obaveze, koje treba evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda i obaveza u izvještajnom periodu na koje se odnose, neovisno od plaćanja.

Preporuka:

- *Pravosnažne sudske presude evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda i obaveza u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH.*

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji iskazan je iznos od 370.752 KM. Navedeni iznos odnosi se na podnesene tužbe zaposlenika protiv Ministarstva po osnovu prava iz radnih odnosa od 136.550 KM, kao i ostale tužbe od 234.202 KM, od kojih je najznačajnija tužba Šumaprojekt d.d. Sarajevo od 128.514 KM po osnovu zakupnine i naknade štete proizašle iz ugovora o zakupu.

8. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki za 2018. godinu donesen je u februaru 2018. godine. U toku godine izvršene su dvije izmjene i dopune Plana javnih nabavki. Uključujući izmjene i dopune, planirane su nabavke u vrijednosti od 624.186 KM (bez PDV-a).

Prema prezentiranim podacima, Ministarstvo je provelo 18 postupaka javnih nabavki i zaključilo ugovore u vrijednosti 360.319 KM, i to: tri otvorena postupka 327.662 KM i 15 direktnih sporazuma u vrijednosti od 32.657 KM.

Revidirali smo tri otvorena postupaka dodjele ugovora u vrijednosti 327.662 KM, što predstavlja 90,94% u odnosu na ukupnu vrijednost zaključenih ugovora. Za nabavke putem direktnog sporazuma izvršen je pregled u okviru tekućih izdataka kroz realizaciju ugovora, te nisu utvrđene nepravilnosti.

Zakonom o jedinstvenom registru korisnika gotovinskih naknada na koje se ne plaćaju doprinosi, predviđena je uspostava registra koji će voditi i održavati Ministarstvo. U skladu s tim, Ministarstvo je Planom javnih nabavki planiralo dvije nabavke, i to: nabavku računarske opreme (hardvera) i nabavku usluga programiranja i instalacije programskog rješenja (softvera). Za provođenje navedenih postupaka, Ministarstvo je angažovalo stručno lice putem ugovora o djelu, čiji su zadaci bili priprema tehničkog dijela tenderske dokumentacije i vrednovanje ponuda u dijelu ispunjavanja uslova postavljenih u tenderskoj dokumentaciji. U toku postupka za nabavku usluga instalacije softverskog rješenja, izjavljena je žalba na tendersku dokumentaciju u dijelu koji se odnosi na dokazivanje

tehničke i profesionalne sposobnosti, od strane jednog od zainteresiranih ponuđača. Postupajući po istoj, Ministarstvo je Rješenjem u cijelosti prihvatilo žalbu, i u skladu s tim izvršilo izmjenu tenderske dokumentacije u dijelu na koji je ista izjavljena. Za navedene postupke, Ministarstvo je na prijedlog komisije za javne nabavke, zaključilo ugovore sa najpovoljnijim ponuđačima, i to: za nabavku računarske opreme sa MIBO KOMUNIKACIJE d.o.o. u vrijednosti 109.340 KM, a za nabavku usluga instalacije softverskog rješenja zaključen je ugovor 25.01.2019. godine sa firmom COMP-IT d.o.o. u vrijednosti 150.930 KM. Kod revidiranih postupaka nismo utvrdili značajne nepravilnosti.

9. OSTALI NALAZI

9.1 IT REVIZIJA U DOMENU IMPLEMENTACIJE I ODRŽAVANJA IT SISTEMA

Korištenje, podrška i održavanje informacionog sistema za podršku procesu uvođenja u pravo, obračuna i evidencija naknada iz socijalnih prava (SOTAC)

Za podršku procesu uvođenje u pravo, evidenciju i obračun naknada korisnika socijalnih prava građana iz nadležnosti Ministarstva kao i nižih administrativnih nivoa koristi se informacioni sistem SOTAC. Softversko rješenje sistema SOTAC bazirano je na Internet tehnologijama, baza podataka je jedinstvena, centralizovana i smještena na informatičkoj infrastrukturi Ministarstva. Korisnici aplikacije: opštinske službe za socijalni rad, nadležna kantonalna ministarstva i Ministarstvo sa desktop kompjutera putem Internet preglednika pristupaju softverskoj aplikaciji. SOTAC se koristi od 2004. godine, inicijalno implementiran za obračun i isplatu neratnih invalidnina, 2008. godine nadograđen sa funkcionalnost obračuna naknada civilnim žrtvama rata, 2013. i 2014. godine izvršena je nadogradnja softverske aplikacije: dograđen je modul izvještavanja, preuzimanje podataka od Instituta za medicinsko vještačenje putem web servisa, kao i provjera JMBG u sistemu IDEEA, a razvijene su i nove funkcionalnosti za podršku procesu obračuna i isplate naknada koje se isplaćuju iz budžeta nižih administrativnih nivoa (kantona i opština) - SOTAC V2. Nabavljena je i nova serverska oprema za Ministarstvo i za službe/centre socijalni rad.

U vrijeme primopredaje projekta 2015. godine samo je nekoliko kantona vršilo isplatu naknada putem SOTAC-a, a planirano je da svi ostali koriste SOTAC do isteka garantnog roka, u trajanju od jedne godine. Napominjemo da Ministarstvo nije nadležno za isplatu kantonalnih i općinskih prava i isto nema mehanizme da obaveže kantone da koriste softver. Obaveza korištenja SOTAC-a za unos kantonalnih naknada definisana je tek nakon nadogradnje, zaključavanjem posebnih ugovora o saradnji sa kantonima. Istima je regulisano pravo vlasništva nad unesenim podacima, kao i da su obaveze Ministarstva održavanje softverskog rješenja, hardvera i sistemskog softvera SOTACa V2, a da su kantonalna ministarstva obavezna osigurati podršku korisnicima i antivirusnu zaštitu. Na osnovu izvještaja iz sistema SOTAC V2 ustanovili smo da kantoni u različitom obimu unose prava, rješenja kao i isplate naknada. (Posavski kanton za navedeno ne koristi SOTAC V2). Iako Ministarstvo godišnje izvještava Vladu FBiH o korištenju SOTAC-a, koja zaključkom preporučuje korištenje istog za unos svih prava, kao i isplatu naknada bez obzira kojim propisima su regulirana, u odnosu na prošlu godinu nije bilo značajne promjene broja unesenih korisnika prava kao i ukupni isplaćenih iznosa naknada. Napominjemo, da kantonalna ministarstva i dalje Ministarstvu dostavljaju godišnje izvještaje o isplaćenim kantonalnim naknadama prema vlastitim evidencijama. U vrijeme vršenja revizije nisu bili raspoloživi i nismo mogli uporediti iste sa podacima iz sistema SOTAC.

Iz navedenog slijedi da se nadograđena funkcionalnost sistema SOTAC V2 još uvijek ne koristi u svim kantonima za isplatu svih prava, što može dovesti u pitanje opravdanost dosadašnjih ulaganja sredstava za razvoj i implementaciju istog, kao i buduća ulaganja u održavanje i razvoj, kao i da će isti biti adekvatan izvor podataka za jedinstveni registar gotovinskih naknada.

Preporuka:

- ***Poduzeti adekvatne aktivnosti kako bi svi kantoni i opštine koristile SOTAC V2 za obradu svih naknada koje isplaćuju.***

Od isteka garantnih rokova iz ugovora o implementaciji SOTAC-a Ministarstvo osigurava održavanje i podršku SOTAC-u angažovanjem vanjske informatičke firme provođenjem zakonskih procedura za nabavku usluga. Istim je obuhvaćeno održavanje i administriranje softverske aplikacije, administriranje sistema kao i održavanje hardvera i podršku korisnicima sistema SOTAC. Ministarstvo obezbjeđuje zamjenu hardvera i rezervnih dijelova, sistemskog softvera. Iz mjesečnih izvještaja o izvršenim uslugama koje dostavlja izvršilac usluga, u dijelu uočenih nedostataka na sistemu, a koji mogu rezultirati prekidom rada, uočili smo da se isti ponavljaju, odnosno ne otklanjaju.

Ministarstvo u organizacijskoj strukturi nema organizacionu jedinicu nadležnu za IT funkcije, ali je predviđeno radno mjesto IT stručnog profila sa dva izvršioca, a u 2018. godini izvršen je prijem jednog izvršioca.

Za održavanje i podršku korisnicima SOTAC-a kroz angažovanje vanjskih serviseri, izdvajaju se značajna sredstva (cca 200.000 KM godišnje), a u narednom periodu slijedi i održavanje jedinstvenog registra gotovinskih naknada na koje se ne uplaćuju doprinosi, kao i informatizacija ostalih procesa u Ministarstvu. U cilju bolje kontrole, racionalizacije trošenja budžetskih sredstava i boljeg upravljanja sa IT funkcijama, Ministarstvo nema izgrađene svoje interne IT resurse (ljudski i materijalni resursi).

Preporuke:

- ***Provesti cost-benefit analizu modela održavanja i podrške sistema SOTAC;***
- ***Izgraditi vlastite IT kapacitete Ministarstva u svrhu interne IT podrške i smanjenja troškova angažovanja vanjskih informatičkih firmi.***

Aktivnosti na uspostavi Jedinstvenog registra gotovinskih naknada pojedincima na koje se ne uplaćuju doprinosi u FBiH

U martu 2017. godine usvojen je Zakon o jedinstvenom registru gotovinskih naknada na koje se ne uplaćuju doprinosi, sa obavezom da se po istom uspostavi registar u roku od šest mjeseci. Podzakonski akt Pravilnik o uspostavi jedinstvenog registra korisnika gotovinskih naknada na koje se ne uplaćuju doprinosi, kojim se precizira postupak uspostave registra, unosa podataka u registar, objavljen je u novembru iste godine. Iz navedenog je vidljivo da je rok za uspostavu registra istekao prije donošenja podzakonskog akta. Ministarstvo je u istoj godini rebalansom budžeta planiralo sredstva, ali je isti usvojen tek krajem godine i nije bilo vremena da se izvrši priprema provođenje procedure nabavke i navedena sredstva nisu iskorištena. U izvještajnoj godini su ponovo u budžetu planirana sredstva za implementaciju registra i provedene su slijedeće aktivnosti: formiran je novi organizacioni dio nadležan za registar, provedena je procedura javne nabavke za nabavku računarske opreme-hardvera, zatim i pripremne aktivnosti i provođenje postupka nabavke usluga razvoja softverske aplikacije za registar (detaljno obrazloženo u tački 9. Javne nabavke). Ugovor sa izvođačem je zaključen početkom 2019. godine, a prema terminskom planu predviđena implementacija softverskog rješenja, kao i import podataka iz sistema ISVDV i SOTAC za prethodnu i izvještajnu godinu bit će završena do polovine godine. Za praćenje realizacije ugovora od strane Ministarstva je imenovan nadzorni tim od predstavnika ovog Ministarstva i Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata kao ključnih učesnika. U vrijeme vršenja revizije provedene su aktivnosti u skladu sa terminskim planom.

Obzirom da uspostava registra kasni u odnosu na zakonom definirane rokove, smatramo da je važno angažovanje svih učesnika a ključna je uloga Ministarstva na realizaciji preostalih aktivnosti.

Preporuka:

- ***U okviru nadležnosti i zakonskih ovlaštenja nastaviti provoditi adekvatne aktivnosti na uspostavi jedinstvenog registra gotovinskih naknada pojedincima isplaćenih u FBiH na koje se ne uplaćuju doprinosi.***

9.2 PROJEKTI FINANSIRANI KREDITNIM I GRANT – SREDSTVIMA

U Pregledu kapitalnih projekata koji se finansiraju iz kreditnih i grant sredstava međunarodnih finansijskih institucija, budžeta svih nivoa vlasti u FBiH, fondova i vlastitih izvora, za period 2018. – 2020. godina, u nadležnosti ovog Ministarstva utvrđen je Projekt Podrške zapošljavanju u FBiH u ukupnom iznosu od 108.430.000 KM. Od ovog iznosa na kreditna sredstva Svjetske banke (WB) osim IDA odnosi se 57.320.000 KM i na učešće Budžeta FBiH 51.110.000 KM. Za 2018. godinu predviđeno je finansiranje u ukupnom iznosu od 27.690.000 KM (iz kreditnih sredstava 14.470.000 KM i Budžeta FBiH 13.220.000 KM).

Prema Sporazumu o zajmu između Bosne i Hercegovine i Svjetske banke–Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD) iz 2017. godine, za projekt Podrške zapošljavanju utvrđen je iznos od 29.447.500 EUR, i iznosi 60% od ukupno odobrenih sredstava za Bosnu i Hercegovinu koja iznose 50.000.000 EUR.

Budžetom za 2018. godinu, odobrena su sredstva u iznosu 12.712.895 KM. Nakon što su stvoreni uslovi za povlačenje kreditnih sredstava (4.500.000 EUR po odobrenom izvještaju WB za zaposlenih 1.200 mladih, 5.000 zaposlenih u nepovoljnijem položaju i usvojen izmijenjen ili novi Pravilnik kantonalnih službi) krajem 2018. godine realizovano je 8.801.235 KM putem transfera Federalnom zavodu za zapošljavanje.

Ministarstvo je uspostavilo Jedinicu za upravljanje projektom unutar Službe za evropske integracije i koordinaciju projekata, koja je Vladi FBiH tokom 2018. godine dostavljala kvartalne izvještaje o napretku Projekta podrške zapošljavanju. Vlada FBiH je usvojila kvartalne izvještaje, o čemu je donijela zaključke.

9.3 NADZOR NAD REALIZACIJOM KAPITALNIH TRANSFERA IZ PRETHODNIH GODINA

Savezu invalida FBiH iz Budžeta FBiH za 2007. i 2010. godinu odobrena su sredstva za projekat izgradnje Tvornice urinara i mokraćnih kesa sa priključcima u iznosu 650.000 KM. U izvještajima o reviziji finansijskih izvještaja u ranijem periodu, konstatovani su propusti, kako u dijelu odobravanja sredstava, tako i neadekvatnog nadzora nad izvještavanjem o utrošku doznačenih sredstava.

Ministar je 13.01.2016. godine imenovao Komisiju za utvrđivanje činjeničnog stanja o realizaciji transfera „Rekonstrukcija i kapitalna investicija izgradnje Tvornice urinara i mokraćnih kesa“ koja nije mogla konstatovati opravdanost namjenskog utroška sredstava shodno odlukama Vlade FBiH.

Na prijedlog Ministarstva za pokretanje sudskog postupka, Federalno pravobranilaštvo je nakon uvida u dokumentaciju, istu vratilo ukazujući na propuste u odlukama o dodjeli sredstava, nedostatak ugovora kojim su trebala biti regulirana međusobna prava i obveze, kao i na neblagovremeno postupanje Ministarstva u nadzoru nad namjenskim korištenjem odobrenih sredstava.

Tokom 2018. godine, Ministarstvo je uputilo dvije urgencije od 22.05.2018. i 26.10.2018. godine, Savezu osoba sa invaliditetom, kojim je tražilo dostavu finansijskog izvještaja koji bi potvrdio uvećanje vrijednosti stalnih sredstava u pripremi, shodno Odlukama Vlade FBiH za izvedbene projekte i pripremne radove. Međutim, na navedene urgencije nije prezentiran odgovor.

Zbog naprijed navedenog, Ministarstvo nije blagovremeno i u skladu sa svojim nadležnostima poduzelo potrebne aktivnosti kako bi se budžetska sredstva koristila za predviđene namjene shodno odlukama Vlade FBiH, odnosno vratila u Budžet FBiH nenamjenski utrošena sredstva.

U martu 2019. godine, Ministarstvo je obavijestilo Federalno Tužilaštvo u vezi sa Rekonstrukcijom i kapitalnom investicijom izgradnje Fabrike urinara i mokraćnih kesa, na nadležno postupanje.

Preporuka:

- *Nastaviti započete aktivnosti na povratu nenamjenski utrošenih sredstava doznačenih za izgradnju Tvornice urinara i mokraćnih kesa sa priključcima.*

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo je 10.05.2019. godine dostavilo Komentar na Nacrt Izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2018. godinu. U istom su navedena neslaganja na date nalaze revizora, koji se odnose na: zakonski osnov planiranja za pojedine tekuće transfere, planiranja i realizacije tekućih i

kapitalnih transfera ustanovama socijalne zaštite za zbrinjavanje na nivou FBiH, te poduzimanja aktivnosti kako bi kantoni koristili SOTAC V2 za obradu svih naknada koje isplaćuju.

Navedeni Komentar i obrazloženja smo razmotrili, te dio istih prihvatili i inkorporirali u Izvještaj. Međutim, data obrazloženja za kapitalne transfere ustanovama socijalne zaštite za zbrinjavanje na nivou FBiH, te poduzimanja aktivnosti u vezi baze SOTAC V2, nismo prihvatili, jer za ista nisu data adekvatna obrazloženja, niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju.

**Rukovodilac Sektora
za finansijsku reviziju:**

Mirsada Janjoš, dipl. oec.

Tim za reviziju:

Nidheta Kazić dipl. oec. - vođa tima

Murisa Dizdarić, bsc. ekonomije - član tima

Vedran Zovko, dipl. oec. - član tima

Derviša Harbaš, dipl. ing. - član tima

**IV PRILOG
GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2018. godinu					
Naziv institucije: Federalno ministarstvo rada i socijalne politike					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I. PRIHODI (od 1 do 16)	0	0	0	0	0
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	0	0	0	0	0
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0	0
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0	0	0	0	0
Porezi na dobit preduzeća	0	0	0	0	0
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0
3. Porezi na platu i radnu snagu	0	0	0	0	0
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	0
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	0
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	0
8. Ostali porezi	0	0	0	0	0
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	0	0	0	0	0
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	0	0	0	0	0
Ostali prihodi od imovine	0	0	0	0	0
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	0
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	0	0	0	0	0
Administrativne takse	0	0	0	0	0
Sudske takse	0	0	0	0	0
Komunalne naknade i takse	0	0	0	0	0
Ostale budžetske naknade i takse	0	0	0	0	0
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	0	0	0	0	0
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	0	0	0	0	0
Neplanirane uplate –prihodi	0	0	0	0	0
Novčane kazne	0	0	0	0	0
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	0	0	0	0
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	0
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0	0
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	0	0	0	0	0
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0
16. Donacije	0	0	0	0	0

	II. RASHODI (od 1 do 7)	448.639.269	442.923.630	428.178.758	-5.715.639	98,7
1.	Plate i naknade troškova zaposlenih	2.564.595	2.149.174	2.140.595	-415.421	83,8
	Bruto plate i naknade plata	2.159.359	1.871.870	1.876.158	-287.489	86,7
	Naknade troškova zaposlenih	405.236	277.304	264.437	-127.932	68,4
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	224.547	198.017	197.971	-26.530	88,2
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	995.800	628.736	746.690	-367.064	63,1
	Putni troškovi	50.000	8.887	23.491	-41.113	17,8
	Izdaci za energiju	20.000	14.455	10.338	-5.545	72,3
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	95.200	52.228	51.999	-42.972	54,9
	Nabavka materijala i sitnog inventara	60.000	13.674	20.825	-46.326	22,8
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	50.000	11.328	11.000	-38.672	22,7
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	10.000	1.685	1.187	-8.315	16,8
	Izdaci za tekuće održavanje	425.000	293.895	288.871	-131.105	69,2
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	20.000	10.370	11.877	-9.630	51,9
	Ugovorene i druge posebne usluge	265.600	222.214	327.101	-43.386	83,7
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	443.174.327	438.708.975	424.075.392	-4.465.352	99
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	297.961.577	294.745.517	279.648.115	3.216.060	98,9
	Tekući transferi pojedincima	140.000.000	139.747.515	139.633.100	-252.485	99,8
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	1.882.000	1.855.000	2.315.000	-27.000	98,6
	Subvencije javnim preduzećima	3.287.159	2.317.357	2.343.445	-969.802	70,5
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
	Drugi tekući rashodi	43.591	43.586	135.732	-5	100
5.	Kapitalni transferi	1.350.000	1.110.000	1.000.000	-240.000	1
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	1.350.000	1.110.000	1.000.000	-240.000	82,2
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0
	Izdaci za inostrane kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na domaće pozajmljivanje	0	0	0	0	0
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	0	0	0	0	0
7.	Tekuća budžetska rezerva	0	0	0	0	0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	-448.639.269	-442.923.630	-428.178.758	5.715.639	98,7
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	330.000	128.727	18.110	-201.273	39
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	0
	Nabavka građevina	0	0	0	0	0
	Nabavka opreme	130.000	128.727	18.110	-1.273	99
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	200.000	0	0	-200.000	0
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	0
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	330.000	128.727	18.110	-201.273	39
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-448.969.269	-443.052.357	-428.196.868	5.916.912	98,7
	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	0

1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	0
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)	0	0	0	0	0
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	0
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0
	Vanjske otplate	0	0	0	0	0
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0
	Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
	Otkup duga	0	0	0	0	0
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	0	0	0	0	0
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-448.969.269	-443.052.357	-428.196.868	5.916.912	98,7

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2018. godinu odobrilo dana 26.02.2019. godine.

**Ministar
Vesko Drljača**

Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine			
Naziv institucije: Federalno ministarstvo rada i socijalne politike			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	29.253.837	23.043.400	127
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	424	477	88,9
2. Vrijednosni papiri	0	0	0
3. Kratkoročna potraživanja	791.204	849.838	93,1
4. Kratkoročni plasmani	0	0	0
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	22.776.879	22.190.805	102,6
6. Zalihe materijala i robe	0	0	0
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0
8. Kratkoročna razgraničenja	5.685.330	2.280	249356,6
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	43.104.742	61.189.527	70,4
9. Stalna sredstva	3.390.318	3.512.229	96,5
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	1.778.783	1.913.897	92,9
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	1.611.534	1.598.322	100,8
12. Dugoročni plasmani	0	0	0
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	0
15. Vrijednosni papiri	0	0	0
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0
18. Dugoročna razgraničenja	41.493.207	59.591.195	69,6
UKUPNO AKTIVA (A+B)	72.358.579	84.232.927	85,9
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	29.253.837	23.043.400	127
19. Kratkoročne tekuće obaveze	22.968.534	22.425.873	102,4
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
22. Obaveze prema zaposlenicima	192.634	196.526	98
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
24. Kratkoročna razgraničenja	6.092.669	421.001	1447,2
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	41.493.207	59.591.195	69,6
25. Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0
26. Ostale dugoročne obaveze	0	0	0
27. Dugoročna razgraničenja	41.493.207	59.591.195	69,6
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	1.611.534	1.598.332	100,8
28. Izvori stalnih sredstava	1.611.534	1.598.332	100,8
29. Ostali izvori sredstava	0	0	0
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	0
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	0	0	0
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	0	0	0
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	72.358.579	84.232.927	85,9

Na poziciji „Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“ u skladu sa propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine odobrilo dana 26.02.2019. godine.

Ministar
Vesko Drljača